

19.05.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite Lausuntopyyntö 18.4.2016, LVM/2096/03/2015

Asia **OKM:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennekaareksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää lausuntonaan liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluvassa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetussa laissa (48/1997) säädetään tuen myöntämisestä lukio-opintoja tai ammatillisia opintoja harjoittavan opiskelijan asunnon ja oppilaitoksen välisestä päivittäisestä koulumatkasta aiheutuviin kustannuksiin. Tuen tarkoituksena on opiskelijoiden matkakustannusten alentamisen lisäksi edistää erityisesti joukkoliikenteen käyttöä. Järjestelmällä tuetaan päätoimisten toisen asteen opiskelijoiden matkakustannuksia vuosittain noin 50 miljoonalla eurolla. Summasta 2/3 kohdentuu joukkoliikennettä käyttäville opiskelijoille. Koulumatkatuen myöntämisperusteena on pitkä koulumatka ja merkittävät matkakustannukset. Matkakustannuksia ei kuitenkaan oteta huomioon siltä osin kuin ne aiheutuvat yli 100 kilometrin yhdensuuntaisesta koulumatkasta. 1.8.2015 lukien uusiin vyöhykeperusteisiin lipputuotteeseen on voinut saada koulumatkatukea viranomaisten yhteisen lippu- ja maksujärjestelmän kautta ministeriön taksa-asetuksen perusteella.

Esityksessä ehdotetaan lippu- ja maksujärjestelmien yhteen toimivuuden ja lipputuotteiden yhdenmukaisuuden lisäksi säädettäväksi, että yksityisellä (ei ammattimaisella) henkilöliikenteellä voidaan täydentää osittain joukkoliikennettä. Ehdotetuilla muutoksilla edistetään koulumatkatuen piirissä olevien opiskelijoiden liikkumismahdollisuuksia. Nykyisissä koulumatkatuen myöntämisperusteissa otetaan hyvin huomioon erilaiset liikennepoliittiset olosuhteet, mikä osaltaan helpottaa uusien digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa koulumatkatukijärjestelmän näkökulmasta.

Esitykseen sisältyy ehdotus muuttaa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain 4 §:n 2 momenttia siten, että viittaus joukkoliikennelakiin korvattaisiin viittauksella liikennekaaresta annettavaan lakiin. Muutos on teknisluonteinen, eikä ministeriöllä ole huomautettavaa lakimuutokseen.

Perusopetuslaissa (628/1998) on säädetty kuntien velvollisuudesta järjestää koulukuljetus maksutta, mikäli perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on yli viisi kilometriä. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa on

viittä kilometriä pidempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Opetus- ja kulttuuriministeriö painottaa, että esiopetuksen, perusopetuksen ja lisäopetuksen koulukuljetukset tulee toteuttaa perusopetuslain mukaisesti sekä turvallisesti ja laadukkaasti myös jatkossa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on 21.8.2013 (91/050/2013) pyydettyssä lausunnossa liikenne- ja viestintäministeriölle ottanut myös näihin kantaa joukkoliikenteen rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö kannattaa tehtyjä muutosehdotuksia laiksi kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä. Ne selkeyttävät koulutukseen liittyviä ammattipätevyys vaatimuksia. Muilta osin opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole huomautettavaa liikennekaaren esityksiin.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Opetusneuvos

Jukka Lehtinen